

SECTIO VI.

DE COMPOSITIS MEDICAMENTIS IN officinis usitatis.

1. *Possuntne omnes morbi simplicibus remediis curari?*

NON omnes morbi simplicibus remediis curari possunt: Ut enim morborum, ita & medicamentorum duplex genus statuitur, simplex unum, compositum alterum: & simplices quidem morbi, simplicibus, vel uno pluribusque eiusdem facultatis remediis curantur, compositi vero composita requirunt pharmaca.

2. *Composita medicamenta quibus in formis exhibenda? & quae sunt formarum genera?*

Compositorum remediorum genera alia intra corpus assumuntur, alia extra corpus forisque applicantur. Formarum autem quas composita medicamenta recipiunt, varia sunt genera, & magni refert, qua forma quodvis medicamentum administretur. Alios enim alia formæ delectant: & alia formæ ad partes affectas, alia ad morborum naturas accommodatiores sunt: & in aliis formis alia medicamenta sunt magis minusque efficacia. Usitatio-

H. h. 5 ses.

res autem remedium hoc tempore forma, quæ in officinis extant, & quæ à Medicis præscribuntur, in sequenti tabella comprehenduntur.

		Pulveres mixti seu species
		Rotulæ
		Electuaria
		Pilulæ
		Trochisci
		Decocta
	Intra	Syrupi
	corpus	Loch
	sumen-	Conservæ
	dorum	Tragemata
		Collyria
Formæ re-		Errhina
mediorū		Gargarismata
composi-		Glysteria
torum		Pessi
		Glandes
	Extracor-	Epithemata
	pus ap-	Olea
	plicando-	Linimenta
	rum	Vnguenta
		Cataplasmata
		Emplasmata
		Cerota
		Sacculi

Horum

Horum remediorum omnium conficiendorum rationē partim ex libris Medicatorum, quos in officinis Dispensatoria vocant, partim ex curandorum morborum methodo addiscere possumus.

3. *Pulveres compositi sive species ubstatiores que sunt?*

Species hodie Medicis vocantur omnes pulveres compositi & inter se commixti. Extant autem in myropoliis, sp. Aromatici rosati, sp. Diacymini, sp. Diacalamintes, sp. Diatrion piperion, sp. Diagalangæ, sp. Diambrae, sp. Electuarii de Geminis, sp. Diamargariti frigidi, sp. Diamoschi dulcis, sp. Læticæ Galeni, sp. Diarhodon abbatis, sp. Diapenidii, sp. Diacurcumæ, sp. Dialaccæ, sp. pliiis arcoticon, sp. Lithontribon, sp. Diamaron, sp. pro Epithemate cordis, sp. pro epithemate Epatis, Pulvis ad præcipitatos, pulvis lumbricorum, pulvis contra pestem.

4. *Rotularum seu tabellarum que sunt genera?*

Rotulæ seu tabellæ conficiuntur ex speciebus seu pulveribus mixtis, & saccharo in aliquo liquore resoluto, & rursus ad liquoris absorptionem cocto. Et tot Rotularum genera, quot & specierum: Et medici hoc modo distinguunt à speciebus, quod addant vocabulum Rotulæ, ut

Hh 6

R.

R. Aromatici rosati in rotulis. Vbi vero pulveribus uti volunt, præscribunt, R. sp. Aromatici rosati.

5. *Quæ Electuaria usitata proficiunt in Myropolis?*

Electuaria dicuntur omnia medicamenta composita, quæ habent formam crassioris mellis. Conficiuntur autem ex variis speciebus ac pulveribus melle defecato, aut saccharo liquefacto mixtis. Electuaria autem alia sunt *antidota*, quæ veneno adversantur, alia narcotica sive opiata, quæ somnum conciliant & dolores mitigant; alia laxativa, quæ humores vitiosos è corpore pellunt: alia quæ robur corpori inferunt, quæ electuaria confortativa dicuntur.

Antidota sive Electuaria veneno adversantia usitatiora sunt,

Theriaca Andromachi
Theriaca Diatesaron
Mithridatii Antidotum
Autea Alexandrina
Elect. Liberantis
Elect. de baccis lauri
Diacastoreum.

Narcotica sive Opiata somniferaque usitatiora sunt,

Philonium maius
Requies Nicolai
Triphera magna.

Etc.

Electuaria Laxativa usitatiores sunt

- Diacatholicon
- Confectio hamech
- Elect. de succo rosarum
- Elect. Indum maius
- Benedicta laxativa
- Diacarthamum
- Diaturbith
- Diaprunum simplex
- Diasena
- Electuarium
- Hiera picra Galeni.

Electuaria confortantia usitatiores sunt

- Diasatyri on
- Acorus conditus sive diacorum.
- Diacytonitum & omnes fructus
- & radices conditæ & conservarū genera.

6. *Qua pilula usitatiores prostant in Myropoliis?*

Pilulæ sive catapotia conficiantur ex pulveribus simplicium rerum, qui inter-ventu Aloës & alicuius liquoris contun- dendo formantur in massam duriusculā, ex qua tandem, ubi usus postulat, certum pondus reformatur in exiguos globulos, ad deglutiendum idoneos, qui pilulæ di- cuntur. Vtimur autem pilulis, ut electua- riis laxativis, ut plurimum ad evacuandos humores vitiosos. Sunt autem pilulæ usitatiores.

Hh 7

Pi-

	Alephanginæ		De fumo ter- ræ
	Affajereth		Sine quibus
	De agarico		Stomachicæ
Pi- lulæ	Auræ	Pi- lulæ	Lucis maiores
	Aggregativæ		De Rhabarba- ro
	Arabica		De Eupatorio
	Mastichinæ		De Hermo- dactylis
	Cochiæ		De lapide La- suli
	Fœtidæ		Arthriticæ

7. *Qui sunt Trochisci usitatiores?*

Trochisci sive pastilli veluti pillularum massæ ex pulveribus cum aliquo liquore contusis conficiuntur, & exsiccantur, quibus forma additur rotunda & compressa instar exiguarum rotularum, nec eis ut pilulis Aloë admiscetur: Eorum usus per se est rarissimus, sed ut plurimum aliis compositis remediis admiscetur. Sunt vero usitatiores Trochisci.

Tro-

	De Absynthio		De violis
	De Rharbar- baro		De Eupatorio
	De Gallia moschata		De Berberis
Tro- chif.	Aliptæ mo- schatæ	Tro- chif.	De cappari- bus
	De spodio		Alhandal
	De Myrrha		De Alcakengi
	De carabe		De Agarico
	De terra sigil- lata		Bechici nigri & albi.
	Diarhodon		

8. *Qua decocta habentur in Myropoliis?*

Decocta dicuntur liquores in quibus aliqua simplicia, veluti radices, herbae, flores, semina, & fructus aut aromata sunt artificialiter incocta. Sed prostant nulla in Myropoliis decocta, propterea quod facile corrumpantur. Sed Medicus ubi necessitas urget, ex tempore praescribit. Communissima autem decocta sunt,

Decoctum commune.

Decoctum florum ac fructuum.

Aqua hordei.

Cremor ptisanæ.

Hydromeli.

9. *Quis sunt Syrupi usitatiores?*

Syrupi Arabibus, Græcis *σικεραία*, for-
mā

nam habent liquidioris mellis. Confi-
ciuntur autem ex decoctis aut succis ex-
pressis & defecatis, ac melle vel saccharo.
Eis utimur ad præparandos vitiosos hu-
mores ante purgationem. Raro autem
solos merosque Syrupos exhibemus, sed
dilutos cum aliquo liquore. Sunt autem
usitatiores syrapi qui in officinis extant

Mel rosarum	rosa	terra
Oxymel sim de scolopen	De cupatorio	
plex	drio	de Epithymo
Oxymel scyl.	de Stœchade	de Iopulo
liticum	de Iuiubis	de cichoreo
S. acetosus	de capillis	de s. Radici-
simplex	Veneris	bus
Syr. Rosarum	de hyssopo	de Arthemi-
Violarum	de prassio	ssa
è pomis	de papavere	Bysanthinus.
de granatis	de Menta	de Endivia
è citreis aci-	de Absynthio	de Nym-
dis	de calamin-	pha
de agrestis	tha	de Cydoncis.
de succo ace-	de fumo	

10. *Quæ Loch sive lambilia Electuaria
sunt usitatiores?*

Loch Græcis *ἐνδέγματα* sunt medica-
menta quæ lingendo assumuntur, liqui-
ditate ab Electuariis differunt. Formam
enim liquidi mellis paulo crassiorem
quam

quam syrapi habent. Conficiuntur vero ex decoctis saccharo & pulveribus. Sunt vero usitatiora *ἐκλέγμματα*

Loch sanum &	è Scylla
expertum	Diacodion
è pulmone Vulpis	Diamoron
è pino	Loch nucum seu
è papavere	diacaryon.

11. *Conserva usitatiora quæ?*

Conservæ sive flores conditi, formam habent electuaria, & constant ex confectis minutissime recentibus floribus, & saccharo simul commixtis; sunt autem usitatiora conservæ

Rosarum	Roris marini
Violarum	Salviæ
Boraginis	Melissæ
Buglossæ	Nymphææ. Et cu-

iusvis herbæ in usum medicum receptæ.

Ad conservarum ordinem referuntur & fructus radicesque saccharo conditæ, veluti sunt Zinziber conditum, E-nula condita, calamus aromaticus conditus, pyra muscatellina condita, iuglandes conditæ, cidonia condita, nuce moscatæ conditæ, cortices & flores arantiorum conditi, rad. pimpinellæ conditæ.

12. *Tragemata usitatioꝛa qua?*

Tragemata sunt pulveres ex aromaticis vel speciebus & saccharo commixti ad corroboranda viscera principaliora cerebri, cordis, ventriculi & hepatis compositi: non prostant parati præterquam Traagea Imperatoris ex cinnamomo, zinzibere & saccharo albissimo parata. Vbi autem usus postulat medicus pro arbitrio ea ordinat ac præscribit.

13. *Collyria usitatioꝛa qua sunt?*

Collyria Latinis dicuntur medicamenta ocularia, quæ videlicet oculis induuntur, quorum formæ tres sunt. Alia enim sunt liquida, quæ ex liquoribus sive succis & simplicium rerum pulvisculis tenuissimis constant. Alia sunt arida ex solis pulveribus unius aut plurium. Alia instar unguenti ex pulveribus, oleis aut succo aliquo conficiuntur. Materia aridorum collyriorum ut plurimum Metallicæ sive mineralia sunt.

Raro in Myropoliis parata habentur collyria, excepto unguento ex pompholyge, sed pro ocularium affectionum varietate, ut res expostulat, varie præscribuntur à Medicis.

14. *Errhina usitatioꝛa qua sunt?*

Errhina dicuntur medicamenta, quæ nari-

naribus inseruntur quæ & ipsa aut arida sunt, ut pulveres & radices, aut liquida ut succi & decocta. Eorum usus est ad affectionem meatuum ex cerebro ad nares prodeuntium, ad excitandam sternutationem & purgandum cerebrum per nares. Errhina ut plurimum ex radice Gentianæ, Betæ, ex Maiorana eiusque succo aut decocto, & betæ succo, pulveribus quorundam simplicium, fiunt.

15. *Gargarismata usitata quæ sunt?*

Vt Errhinis per nares, ita Gargarismatis per palatum detrahuntur vitiosi humores ex cerebro. Vtimur eis & in exulcerationibus faucium. Conficiuntur autem Gargarismata ex decoctis aut aquis stillatiis, aut succis herbarum, quibus admiscetur mel rosarum aut Diamoron aut Loch nucum pro varietate affectionum faucium, non prostant in Officinis, sed à medicis pro varietate morbi ex tempore præscribuntur.

16. *Clysteria quæ sunt usitata?*

Κλύσηρ seu Ενημα Latinis lavamen seu iniectum significat. sed huius temporis Medici & in Germanica lingua retinent appellationem Græcam, & *Clystier* nominant. Vtimur autem clysteribus in abluendis & abstergendis sordibus ac flatibus, potissimum qui in intestinis continen-

nentur, quanguam per consecutionem & ex longinquiribus partibus attrahât vi-
tiosos humores. Componuntur clyste-
ria ex decoctis herbarum aut iusculo car-
nium aut lacte, cui purgans aliquod me-
dicamentum olea & modicam salis est
admixtum. Non extant parata, sed ut
necessitas postulat à Medico prescribun-
tur.

17. *Pessi quid & qui sunt usitatiores?*

Pessi sunt Medicamenta quæ uteris mu-
lierum induntur instar glandis. Confi-
ciuntur autem pessi ex aridis pulveribus,
fomentis & liquoribus simul mixtis, &
ad iustam duritiem redactis, ac in polli-
cis figuram conformatis, qui sindone in-
voluti oblongo filo adpenduntur: ac ubi
necessitas urget, osculo matricis indun-
tur. Utimur eis ut plurimum aut ad pro-
vocationem aut retentionem mensium:
aut ad emolliendos matricis tumores,
aliaque eiusdem vitia.

18. *Glandes usitatiores quæ sunt?*

Glandes Græcis βάλανος vulgus & of-
ficina suppositoria vocat, & sunt medica-
menta quæ podici aut ano inseruntur.
Conficiuntur suppositoria ex melle ad iu-
stam duritiem cocto, cui, antequam in-
dureseat mel, admiscetur pulvis colo-
cyn.

cynthidos aut Hieræ simplicis & salis momentum, & confunduntur in massulam digiti longitudinem & calami maiusculi crassitiè æquantem. Utimur his in infantibus & aliis ægrotantibus, ubi fæces in intestino vehementius induruerint, & excerni nequeunt, & semper extant venales in Myropoliis.

19. *Epithemata quæ sunt usitatiora?*

Epithemata medicamenta sunt liquida, aut ex stillaticis aquis, aut ex succis, aliisque liquoribus & speciebus simul mixtis composita sunt, quæ aut panno aut duplicatis linteolis excepta, affectis corporis partibus, fronti videlicet, temporibus, cordi, hepati, carpo, pedibusque imponuntur & alligantur. Nulla autem prostant, sed ex tempore præparantur?

20. *Qua olea prostant usitatiora?*

Olea chirurgiæ parti artis medicæ dedicata sunt. Extra enim corpus manibus illinuntur. Oleorum porro alia ex floribus & herbis, radicibusque in oleo olivarum maceratis, incoctisque parantur: alia ex fructibus, seminibus, aliisque materiis vi ignis eliciuntur. Sunt autem usitatiora quæ in Myropoliis habentur olea,

Ol.

Ol. Absinthii	Mentæ	Amygdal. dul- cium
Anethinum	Rutaceū	Amyg. amarū
Camæmelinum	Nardinū	ex baccis Iu- niperi
Rosarum	Mastichi- num	Terebinthi- næ
Violarum	Hyperico- nis	Tartari
Ricinum	Ex cappare	Vitrioli
	ex Euphor- bio	Anisi
Liliorum alborū	ex piperi- bus	Cinnamo- mi
Irinum	Vulpinū	è nucibus muscatis
Sampſuchinum	Lumbri- corum	Petroleum
Nymphææ	de casto- reo	Spicæ
Cytoniorum	Scorpio- num	Carvi
Myrtinum	Laurinū	Cymini &c.

21. *Qualinimenta quæve unguenta
prostant usitatoria?*

Linimenta & unguenta sola duritie ac
mollitie inter se differunt, utraque enim
componantur ex oleis, cera aut resinis &
pulveribus. Unguenta paulo crassiora
sunt. Plus enim ceræ recipiunt, Lini-
menta vero molliora. Linimenta nulla
ha-

habentur in officinis parata, sed ex tempore conficiuntur. Unguenta autem usitataiora sunt

Vng. Arragon	Vng. Diapōpholygos
Agrippæ	Pectorale
Marciatum	ad Scabiem
de Althæa	Apostolorum
Populeum	Refrig Galeni
Aureum	Pediculorum
Ægyptiacum	Rubeum potabile.
de Cerussa	

22. *Quæ cataplasmata usitata profant?*

Cataplasmata dicuntur quæ ex herbis, floribus, seminibus, farinis, aliarumque rerum pulveribus simul commixtis cum liquoribus & oleis ad pultis formam sunt cocta, quæ instar Emplastri per pannum aut duplicata linteola extensa affecto loco applicantur. Nulla cataplasmata extant, sed ex tempore parantur.

23. *Quæ Emplastræ & cerotæ habentur in Myropolitibus?*

Emplastrorum ac cerotorum materia est oleum, cera, gummata, & pulveres mineralium, metallorum, aliarumque rerum, quibus utimur in tumoribus, inflammationibus, vulneribusque partium. sunt autem usitataiora;

Empl.

Emplast.

Diachylon
 De Meliloto
 Oxycroceum
 Gratia Dei
 Apostolicum
 Contra rupturam.
 de baccis lauri
 de crusta panis
 de lapide calaminari
 Album coctum
 Viride.

Cerota plus quam Emplastræ ceræ recipiunt. usitatiores sunt
 Refrigerans Galeni
 Stomachicum
 Sandalinum.

24. *Sacculi qui usitatiores?*

Nulli sacculi prostant in Myropoliis parati, sed ex arbitrio Medici ex tempore parantur. Utimur autem sacculis in capitis doloribus, in cordis affectionibus, in ventris tumoribus ac doloribus, in sphincterum prolapsu. Conficiuntur autem sacculi ex herbis, floribus, radicibus, seminibus inter se mixtis, & minutim concisis, atque in sacculum lineum confutis.

SE-